

Nr 10 (2023)

Rakowskie
Aktualności
Kwartalne
Wydanie specjalne

PORADNIK

MIESZKAŃCA GMINY RAKÓW „JAK GOSPODAROWAĆ ODPADAMI”

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Raków!

Urząd Gminy Raków oddaje w Państwa ręce specjalny numer Rakowskich Aktualności Kwartalnych. Egzemplarz ten poświęcony jest w całości informacjom związanym z wejściem w życie znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2013r i nakłada na gminę obowiązek zorganizowania systemu odbierania odpadów komunalnych od swoich Mieszkańców.

Ideą nowego systemu jest zbieranie odpadów w sposób selektywny „u źródła”. Dzięki zakupionym przez gminę w roku 2009 pojemnikom do selektywnej zbiórki szkła i tworzyw termoplastycznych, macie Państwo już spore doświadczenie w segregacji odpadów. Segregacja tych dwóch frakcji przebiegała bardzo dobrze i pozwoliła na utrzymanie niskiej ceny za odbiór odpadów. Od lipca 2013 roku różnica będzie polegała na tym, aby ze strumienia odpadów wyłonić nie trzy, a sześć frakcji. Przy starannej segregacji wszyscy jesteśmy w stanie wspólnie zapracować na niską cenę za odbiór odpadów, czyli 4 złote od osoby w gospodarstwie domowym. Dla niesegregujących opłata wyniesie 10 zł za miesiąc od osoby. Założenia nowego systemu dotyczą również wszystkich osób prowadzących działalność gospodarczą, jak również osoby czasowo przebywające na terenie gminy. Ten numer Rakowskich Aktualności Kwartalnych prezentuje również zasady dotyczące tych osób.

Warto więc podjąć wysiłek poznania zasad starannej segregacji i wdrożyć je w swoim gospodarstwie.

Aby utrzymać cenę 4 zł od mieszkańca, musimy również przekonać Państwa do kompostowania odpadów biodegradowalnych, czyli takich, które można kompostować, a następnie przeznaczyć do nawożenia. Spowoduje to zmniejszenie masy odpadów zawożonych na składowisko, a więc opłaty za składowanie.

Wysegregowane w naszych gospodarstwach odpady odbierze firma wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego. Firma musi odbierać od nas wszystkie odpady według systemu zawartego w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Raków”.

Cały system odbioru, transportu, odzysku, składowania, tworzenia punktów selektywnej zbiórki oraz obsługi administracyjnej musi być opłacony z Państwa opłat wyliczonych na podstawie złożonych deklaracji (wzór w dalszej części Rakowskich Aktualności Kwartalnych). Rzetelnie wypełnioną deklarację składamy w Urzędzie Gminy do 31 marca 2013 r. Wyliczoną na podstawie deklaracji kwotę wpłacamy w pierwszym miesiącu kwartału, za który wnosimy opłatę, na konto Urzędu Gminy Raków. Należność ta jest obowiązkowa i będzie egzekwowana na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Pragnę również dodać, że w trakcie wdrażania nowego systemu pojawiające się ewentualnie niedociągnięcia będą korygowane w porozumieniu z Radą Gminy.

Szanowni Państwo!

Znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ma na celu wdrożenie pełnego systemu segregacji odpadów komunalnych, zapobieganie powstawaniu dzikich wysypisk śmieci, ochronie naturalnego środowiska przyrodniczego przed degradacją. Jeśli, jako gmina nie wdrożymy w pełni nowego systemu, będziemy płacić kary, które przełożą się na zwiększenie opłat za odpady od Mieszkańców.

Jestem jednak przekonana, że każdy z nas wykaże dość zaangażowania i determinacji, aby wdrożyć nowy sposób gospodarowania odpadami. Cena pozostanie wówczas niska, a nasze otoczenie i lasy pozostaną czyste.

Serdecznie liczę na Państwa aktywność i zaangażowanie.

Z wyrazami szacunku
Alina Siwonia
Wójt Gminy Raków

GOSPODAROWANIE ODPADAMI NA TERENIE GMINY RAKÓW PO ZMIANIE USTAWY

Jaki jest cel zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach?

15 lipca 2011 r. Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Nowe przepisy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku i wprowadzają w kraju głęboką reformę gospodarowania odpadami zwaną potocznie „rewolucją śmieciową”. Jej główny ciężar spoczywa na gminach, które mają obowiązek zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Zgodnie z ww. ustawą gminy zobowiązane są również do końca 2020 r. osiągnąć poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia w wysokości co najmniej 50% wagowo: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz co najmniej 70% wagowo innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Ponadto gminy mają ograniczyć składowanie odpadów ulegających biodegradacji. Zmiana ustawy spowodowała, że gmina staje się centralnym podmiotem organizującym i regulującym prowadzenie na swoim terenie gospodarki odpadami komunalnymi.

Zmiany w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi sprawią, że nikomu nie będzie opłacało się wyrzucać śmieci na dzikie wysypiska, bo wszyscy mieszkańcy będą objęci systemem zbierania odpadów. Celem zmian jest również zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie. Śmieci to cenny surowiec i należy je ponownie wykorzystywać.

Gmina, wymagając od nas właściwego postępowania ze śmieciami, jednocześnie zapewni nam do niego warunki, np. tworząc punkt selektywnej zbiórki odpadów, w którym będzie można pozbyć się odpadów.

Co to oznacza dla mieszkańców gminy?

Po pierwsze mieszkańcy będą zwolnieni od wszelkich umów, które do tej pory musieli podpisywać z przedsiębiorcami odbierającymi ich śmieci - teraz zrobi to za nich gmina. Znikną zmartwienia, co zrobić ze starą pralką, zniszczoną szafą, przeterminowanymi lekami albo zużytymi bateriami - gmina będzie wskazywać mieszkańcom punkt odbioru takich odpadów. Mieszkańcy będą wnosili do gminy opłaty zgodnie z jedną, wyznaczoną w drodze uchwały stawką, a w zamian za to gmina wybierze przedsiębiorcę, który opróżni śmietniki, a ich zawartość wywiezie. Każdy, kto selekcionuje odpady będzie robił to nie tylko z korzyścią dla środowiska, ale również dla siebie - za selektywną zbiórkę gmina będzie pobierać niższe opłaty.

Nowe przepisy mają też zagwarantować skuteczniejszą walkę z dzikimi wysypiskami, ponieważ dzięki równej stawce za odbiór odpadów nikomu nie będzie opłacało się podrzucać śmieci do lasu, sąsiadów, rzeki czy przydrożnego rowu. Zniknie też powód, żeby śmieci pozbywać się poprzez spalanie w domowych piecach - co, mimo, że jest niezgodne z prawem, nadal stanowi problem w skali całego kraju. Każdy z nas będzie miał wkrótce szansę na niezaśmiecony krajobraz za oknem.

Od kogo będą odbierane odpady komunalne?

Rok 2012 był rokiem przygotowania się gminy do realizacji nowych zadań. Zgodnie z przyjętymi przez Radę Gminy Raków uchwałami gmina będzie odbierać odpady komunalne od wszystkich właścicieli nieruchomości z terenu gminy, także od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (na których powstają odpady (sklepy, szkoły, punkty usługowe, punkty handlowe, domki letniskowe, gospodarstwa agroturystyczne, pola namiotowe, kempingowe, podmioty prowadzące działalność gospodarczą)

Jaka stawka za odbiór odpadów komunalnych ?

W zamian za odbiór odpadów komunalnych właściciele będą uiszczać na rzecz gminy opłatę za

gospodarowanie odpadami „tzw. podatek śmieciowy”. Na nieruchomości zamieszkałej opłata za gospodarowanie odpadami będzie zależna od liczby mieszkańców. Na nieruchomości niezamieszkałej opłata będzie naliczana od ilości pojemników 120 l, w które wyposażona będzie nieruchomość. Opłatę za gospodarowanie odpadami właściciele będą wpłacać kwartalnie na konto Urzędu Gminy **Nr 85 8521 1016 2002 7004 7193 0078** (w terminie do ostatniego dnia pierwszego miesiąca kwartału np. I rata do 31 lipca 2013 r).

Przed przyjęciem stawki Gmina Raków przeprowadziła wnikliwą analizę kosztów niezbędnych do funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. Stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Raków ustalona została na możliwie najniższym poziomie, który nie obciąży znacząco właścicieli nieruchomości, a jednocześnie zapewni pokrycie kosztów funkcjonowania systemu. Przyjęta stawka jest jedną z najniższych w województwie świętokrzyskim. Prowadząc gospodarkę odpadami komunalnymi gmina nie będzie zarabiać. Wpływy z tzw. podatku śmieciowego pokrywać będą jedynie koszty funkcjonowania systemu. **Przyjęcie najniższej stawki było możliwe przy założeniu, że wszyscy właściciele nieruchomości prowadzić będą selektywną zbiórkę odpadów.** Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami w sposób selektywny uchwalona została w wysokości: **dla nieruchomości zamieszkałych – 4,00 zł od mieszkańca, dla nieruchomości niezamieszkałych- 12,00 zł za pojemnik o pojemności 120l.** Dla właścicieli nieruchomości, który nie będą selektywnie zbierać odpadów, stawki będą znacznie wyższe i wynosić będą: dla nieruchomości zamieszkałych – 10,00 zł od mieszkańca, dla nieruchomości niezamieszkałych- 30,00 zł za pojemnik o pojemności 120l. Różnica wysokości stawek spowodowana jest tym, że koszt odbioru i składowania odpadów komunalnych zmieszanych jest znacznie wyższy niż zebranych w sposób selektywny. Zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na gminę obowiązek osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów. W przeciwnym wypadku na gminę nałożona zostanie kara finansowa, którą w konsekwencji będą musieli pokryć mieszkańcy gminy. Osiągnięcie poziomów recyklingu będzie możliwe tylko i wyłącznie **przy pełnym zaangażowaniu wszystkich mieszkańców w selektywną zbiórkę odpadów.** Pozwoli to na wywiązanie się gminy z obowiązków ustawowych, a także umożliwi utrzymanie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na niskim poziomie.

Co to jest deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i kto ją składa?

Uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciel nieruchomości zobowiązany jest do złożenia deklaracji, w której określi jej wysokość. Pierwszą deklarację należy złożyć w Urzędzie Gminy w terminie do dnia 31 marca 2013 roku. Kolejne deklaracje składane będą w przypadku zaistniałych zmian, które będą miały istotny wpływ na wysokości stawki opłaty (np. zmiana ilości osób zamieszkujących nieruchomość) w terminie 14 dni od nastąpienia zmiany. Złożone deklaracje podlegać będą weryfikacji. W przypadku nie złożenia deklaracji Wójt Gminy wyda decyzję administracyjną, w której określi wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (uwzględni w niej jednak stawkę za odbiór odpadów zmieszanych). Określony przez właściciela nieruchomości w deklaracji sposób gospodarowania odpadami komunalnymi (selektywny lub zmieszany) będzie podlegał okresowej kontroli. Składając deklarację właściciel nieruchomości ponosi odpowiedzialność karno-skarbową za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością, podobnie jest w przypadku zaległości z opłatami. Dla każdej nieruchomości, na której powstają odpady komunalne należy złożyć odrębną deklarację. Wzór deklaracji oraz sposób jej wypełnienia załączamy poniżej.

Jakie będą zasady utrzymania czystości i porządku w gminie?

Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Raków od właścicieli nieruchomości odbierana będzie każda ilość powstałych odpadów komunalnych zgodnie z harmonogramem ich odbioru.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na gminę także obowiązek uchwalenia nowego regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Raków. Przyjęty regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, w tym wymagania dotyczące: uprzątnięcia błota, śniegu, lodu z części nieruchomości służących do użytku publicznego, mycia i napraw pojazdów poza myjniami i warsztatami naprawczymi, obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe oraz utrzymania zwierząt gospodarskich. Reguluje również system gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbiera-

nia i odbierania odpadów komunalnych.

W Regulaminie odniesiono się do poszczególnych strumieni wytwarzanych odpadów komunalnych, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. Regulamin tworzy ramy prawne dla systemu zbierania i odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, w tym również powstających w gospodarstwach domowych takich jak przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon i odpadów zielonych. Niniejszy Regulamin dostępny jest na stronie internetowej Urzędu Gminy Raków.

Zgodnie z Regulaminem Utrzymania Czystości i Porządku na terenie Gminy Raków odpady komunalne powstałe na terenie nieruchomości są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w systemie odbierania indywidualnego - u „źródła”.

Z wytworzonych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych wydzieleniu podlegają:

- 1) odpady surowcowe, w tym:
  - a) papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma itp.),
  - b) szkło bezbarwne i kolorowe,
  - c) tworzywa sztuczne,
  - d) metal,
  - e) opakowania wielomateriałowe;
- 2) odpady ulegające biodegradacji, (w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji i odpady zielone z pielęgnacji ogrodów);
- 3) przeterminowane leki;
- 4) chemikalia, zużyte baterie i akumulatory;
- 5) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 6) meble i odpady wielkogabarytowe;
- 7) odpady budowlane i rozbiórkowe ;
- 8) zużyte opony;
- 9) popiół. - sezonowo od października do kwietnia

Kto będzie odbierał odpady komunalne od właścicieli nieruchomości?

Gmina ma obowiązek wybrania firmy odbierającej odpady komunalne od właścicieli nieruchomości wyłącznie w drodze przetargu. Z dniem 1 lipca 2013 roku wyłoniony w postępowaniu przetargowym podmiot odbierać będzie odpady komunalne z terenu gminy Raków od wszystkich mieszkańców.

Co z obowiązującymi umowami na odbiór odpadów komunalnych?

Z dniem 1 lipca 2013r. obowiązek odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości przejmie w całości gmina Raków wraz z obowiązkiem podpisania umowy z uprawnionym przedsiębiorcą. Dziś właściciel nieruchomości płaci wybranej przez siebie firmie. Od dnia 1 lipca 2013 roku obowiązkowo płacić będzie gminie, która przejmie odpady.

W rezultacie dotychczasowe umowy zawarte z właścicielami nieruchomości staną się zbędne. To, że zapłacimy gminie, nie oznacza jednak, iż automatycznie wygaśnie umowa z firmą aktualnie odbierającą od Nas odpady. Dlatego też właściciele nieruchomości muszą wypowiedzieć umowę na odbiór odpadów komunalnych. Inaczej zapłacą podwójnie – i gminie, i przedsiębiorcy. Umowa na odbiór odpadów komunalnych musi być rozwiązana ze skutkiem do 30 czerwca 2013 roku z zachowaniem wskazanego w umowie okresu wypowiedzenia. W związku z tym zamieszczamy dla mieszkańców gminy Raków wzór wypowiedzenia umowy o świadczenie usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych.

Czy gmina zakupi pojemniki na odpady?

Zgodnie z ustawą właściciel nieruchomości ma obowiązek wyposażyć nieruchomość w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywania ich w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Gmina nie może zatem, zgodnie z przepisami, przejąć tego zadania jako elementu organizacji odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości i pokrywać jego kosztów z pobieranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Osoby prowadzące działalność gospodarczą będą objęte nowym systemem

Mając na uwadze zapewnienie szczelności systemu gospodarowania odpadami oraz osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, Rada Gminy Raków podjęła uchwałę w sprawie objęcia odbiorem odpadów również **nieruchomości niezamieszkałe**. Przez określenie „nieruchomość niezamieszkała” należy rozumieć nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Pojęcie to dotyczy między innymi domków letniskowych, placówek oświatowych, placówek zdrowia, zakładów pracy, punktów handlowych, usługowych, gastronomicznych, gospodarstw agroturystycznych.

W tych przypadkach osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, przedsiębiorca, zarządca lub właściciel takiej nieruchomości, określa w deklaracji **ilość pojemników, w którą wyposaży nieruchomość**. W Regulaminie o utrzymaniu porządku i czystości na terenie Gminy Raków określono minimalne pojemności pojemników, w jakie należy wyposażyć nieruchomość. Pojemności są uzależnione od charakteru prowadzonej działalności.

Dla prowadzących **działalność handlową** ilość pojemników zależy od metrażu punktu handlowego i wynosi 50 l na każde 20 m² powierzchni całkowitej lokalu, jednak nie mniej niż jeden pojemnik o pojemności 120 l.

Dla **punktu gastronomicznego** wynosi – 20 l na 1 miejsce konsumpcyjne, zlokalizowane również na zewnątrz, jednak nie mniej niż 1 pojemnik 120 l.

Dla **gospodarstw agroturystycznych** wynosi – 1 pojemnik 120 l na przygotowanych 5 miejsc noclegowych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik 120 l

Dla **zakładów produkcyjnych, wytwórczych, usługowych** – pojemnik 120 l na 5 pracowników, jednak nie mniej niż jeden pojemnik 120 l.

Dla **placówek oświatowych, świetlic**, – 3l na każdego ucznia.

Dla **pól namiotowych i kempingowych** – 1 pojemnik Kp-7 na każde pole.

Dla **domków letniskowych zlokalizowanych nad zbiornikiem wodnym „Chańcza” wykorzystywanych w celach wypoczynkowo - rekreacyjnych (także rekreacja indywidualna)** 20 l na każdego wypoczywającego.

Segreguj odpady, zapłacisz mniej !

Odpady to nie tylko zbędne „śmieci”, które należy wyrzucić do śmietnika. Odpady to także surowce wtórne: papier, szkło, tworzywa sztuczne, złom oraz odpady organiczne i odpady niebezpieczne, które można ponownie wykorzystać. Sortowanie i proces powtórnego wykorzystania odpadu zmniejsza ilość potrzebnej do nowej produkcji energii i surowców. Przetwarzamy to, co już raz powstało, a oszczędzone tym samym środowisko naturalne odpłaca nam czystym powietrzem, bujną zielenią, lepszą jakością życia.

Gmina zadbała o to by segregujący odpady płacili mniejszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Niższa opłata za posegregowane śmieci jest logiczna bo zmniejszając objętość nieposegregowanych odpadów zmniejszamy koszty ich wywozu. Poza tym koszty unieszkodliwiania odpadów zmieszanych poprzez składowanie na wysypisku śmieci są ogromne. Za segregowane odpady takich kosztów nie ponosimy. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych pozwala zminimalizować ilość odpadów, które trafiają na wysypiska śmieci. Proces ten także umożliwi wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych, a także osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Mając na uwadze racjonalne gospodarowanie odpadami, zachęcamy do selektywnej zbiórki odpadów wraz z kompostowaniem odpadów ulegających biodegradacji. Opłata za taki system gospodarowania jest znacznie niższa. Jednakże nie będzie można jedynie zadeklarować selektywnej zbiórki, a wyrzucać wszystkich śmieci na raz – firma odbierająca odpady ma obowiązek powiadomić gminę o przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów i potraktować je jako zmieszane odpady komunalne, co skutkuje naliczeniem stawki wyższej.

Jak jeszcze zaoszczędzić przy równoczesnym dbaniu o środowisko !

- Kupuj tyle, ile naprawdę potrzebujesz.
- Wybieraj produkty trwałe.
- Wybieraj produkty w dużych opakowaniach.
- Idziesz na zakupy? Weź torbę z domu – torba wielokrotnego użytku jest pojemna, wytrzymała i będzie służyć całe lata, a po zwinięciu zajmuje mało miejsca . Warto wyrobić taki nawyk, szczególnie że każda torba jednorazowa w sklepie to dodatkowy koszt i dodatkowy śmieć. Jednorazowe torebki służą nam tylko chwilę, a po powrocie do domu lądują w koszu, przyczyniając się do produkcji ogromnej ilości śmieci.
  - Zamiast zwykłych, jednorazowych baterii stosuj akumulatory, które można wielokrotnie ładować.
  - Wybierz szklaną butelkę zwrotną zamiast butelki plastikowej (szklana butelka może być wykorzystana powtórnie nawet 15 razy, podczas gdy butelka plastikowa jest jednorazowa).
  - Unikaj produktów zapakowanych w wiele warstw opakowań.
  - Jeśli masz przydomowy ogródek, kompostuj odpady spożywcze. Posłużą do nawożenia Twojego ogrodu.
  - Zwracaj uwagę na daty przydatności do spożycia.

Odpady komunalne, zbierane w sposób selektywny, należy gromadzić w następujący sposób:

Do niebieskich pojemników wrzucamy **PAPIER:**

- gazety i czasopisma,
- katalogi,
- prospekty i ulotki,
- papier szkolny i biurowy,
- książki w miękkich okładkach

- torebki papierowe,
- kartony papierowe po sokach,
- papier pakunkowy,
- pudełka kartonowe i tekturowe.

NIE wrzucamy:

- papieru z folią - papieru lakierowanego,
- papieru termicznego i faksowego,
- zdjęć,
- pieluch i podpasek,
- papierów higienicznych,
- worków po cemente,
- kalki i papieru przebitkowego,
- tapet ,
- styropianu,
- mokrego lub tłustego papieru.

Do pojemników zielonych wrzucamy **SZKŁO KOLOROWE:**

Wrzucamy:

- butelki i słoiki szklane po napojach i żywności,
- szklane opakowania po kosmetykach,
- kolorowe butelki po napojach alkoholowych.

NIE wrzucamy:

- szkła okiennego i zbrojonego, samochodowego ,
- świetlówek i żarówek ,
- termometrów,
- szkła żaroodpornego, porcelany,
- talerzy,
- zniczy,
- doniczek,
- reflektorów i lamp,
- kineskopów,
- luster .

Pamiętaj by nie tłuc szkła przed wrzuceniem do pojemników.

Pojemniki na TWORZYWA SZTUCZNE są w kolorze ŻÓŁTYM.

Do tak oznaczonych pojemników wrzucamy:

- plastikowe opakowania oznaczone symbola-

mi PET, HDPE, LDPE, PE, PP

- butelki PET po napojach (pamiętaj o usunięciu nakrętek i zgnieceniu butelki)

- opakowania po chemii gospodarczej,

- butelki po płynach do mycia, mydłach, żelach, szamponach itp.,

- plastikowe zakrętki,

- plastikowe torebki, worki, reklamówki,

- plastikowe koszyczki po owocach,

- torebki foliowe.

Zgniataj butelki przed wrzuceniem do pojemnika!

NIE wrzucamy:

- butelek i pojemników po olejach (spożywczych, chłodniczych, przemysłowych),

- opakowań po lekach ,

- zabawek plastikowych ,

- sprzętu AGD,

- styropianu,

- opakowań po środkach owadobójczych i chwastobójczych,

- skrzynek po napojach,

- szczoteczki do zębów,

- baterii,

- puszek po farbach.

ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI - ORGANICZNE, czyli te najczęściej występujące w naszym domu, umieszczamy, jeżeli posiadamy taką możliwość, w kompostowniku.

Mieszkańcy nie posiadający kompostownika zobowiązani są wyposażyć nieruchomość w pojemnik koloru brązowego.

Odpady organiczne to wszelkiego rodzaju odpadki: żywnościowe, fusy od kawy,

resztki owoców czy warzyw,

skorupki z jajek,

obierki,

rośliny,

skoszona trawa czy gałęzie.

Nadają się one do nawożenia terenów zielonych.

Zgodnie z Regulaminem **przeterminowane leki** należy umieszczać wyłącznie w punktach do tego wyznaczonych, zlokalizowanych w aptekach i placówkach zdrowia;

Zużyte baterie należy gromadzić w przezroczystych workach, tak aby można było zidentyfikować ich zawartość lub składać do pojemni-

ków i przekazywać podmiotowi odbierającemu odpady albo zwrócić bezpłatnie do punktów ich zbierania;

Zużyte akumulatory należy przekazywać placówkom handlowym prowadzącym ich sprzedaż detaliczną,

Zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny możemy zostawić w sklepie przy zakupie nowego w stosunku 1:1, czyli stary sprzęt za nowy. Jeśli nie decydujemy się na zakup nowego urządzenia, sprzęt ten należy gromadzić w przezroczystych workach lub pojemnikach, a jeżeli sprzęt jest znacznych rozmiarów przygotować do odbioru w miejscu wystawienia pojemników. Zużyty sprzęt elektryczny lub elektroniczny może być bezpłatnie przekazywany również do punktów zbierania, punktów sprzedaży sprzętu oraz punktów serwisowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach;

Odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony – odbierane są na tzw. „wystawkę” - w wyznaczonym w harmonogramie odbioru odpadów terminie należy przed posesję wystawić sprzęt wielkogabarytowy – np. stare meble.

Odpady budowlane i rozbiórkowe składane są do kontenera dostarczonego przez podmiot uprawniony i w nim odbierane na koszt właściciela nieruchomości;

Popiół pochodzący z gospodarstw domowych należy gromadzić w pojemnikach na nieruchomości w sposób nie powodujący jego nasiąkania i wystawić na chodnik przed wejściem, z którego będzie odbierany. Popiół odbierany będzie w sezonie grzewczym. Można go także przekazać własnym transportem do punktu selektywnej zbiórki odpadów .

Przed wyrzucaniem odpadów do pojemników **PAMIĘTAJ**

- wylej płyny z butelek i słoików, usuń pozostałości z innych opakowań,

- umyj opakowania,

- usuń plastikowe nakrętki, metalowe zszywki,

- zgnieć butelki plastikowe, kartony, pudełka, puszki,

- nie tłucz butelek i słoików.

Po rozstrzygnięciu przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Raków Mieszkańcy otrzymają harmonogramy odbiorów poszczególnych frakcji odpadów.

Kompostownik to jedna z metod oszczędzania

Wiosna jest porą wzmożonych prac porządkowych w przydomowych ogrodach i na działkach. Problemem staje się usunięcie nagromadzonych liści, trawy, rozdrobnionych gałęzi i konarów drzew. Można je wprawdzie spalić ale... co na to powiedzą zadymieni sąsiedzi? O wiele lepszą metodą zagospodarowania organicznych odpadów, również tych kuchennych, jest ich kompostowanie. Pozwala ono włączyć materię z powrotem do krążenia w ekosystemie, rozwiązuje również problem rosnącej ilości odpadów komunalnych, ich składowania i likwidacji.

Kompostowanie to naturalna metoda unieszkodliwiania i zagospodarowywania odpadów, dająca wiele korzyści przy minimalnych kosztach. Dla porównania, koszty unieszkodliwiania innymi metodami są ogromne: opłaty za transport, unieszkodliwienie, opłaty administracyjne. Nie do przecenienia jest także wpływ na środowisko- transport odpadów zielonych zanieczyszcza środowisko, szkoda mu także instalacje do przemysłowego przetwarzania odpadów. Natomiast prawidłowe kompostowanie to naturalny proces, neutralny dla środowiska, bezzapachowy i przede wszystkim tani.

Kompostowanie jest procesem, w którym materia organiczna zostaje rozłożona w odpowiednich warunkach temperatury i wilgotności, przy dostępie powietrza, a otrzymany kompost jest najtańszym, najłatwiej dostępnym oraz odpowiednim dla wszystkich uprawianych roślin nawozem organicznym. Kompost stale dodawany do gleby zwiększa w niej zawartość próchnicy poprawiając zdecydowanie jakość bardzo często słabych gleb przeznaczonych na ogrody działkowe. Kompostowanie jest jedną z najkorzystniejszych form usuwania odpadów organicznych.

Do kompostowania nadają się przede wszystkim wszelkie odpady organiczne z działek, parków, skoszona trawa, pocięte na kawałki drobne gałęzie, liście, słoma, siano. Do kompostowania przeznaczyć należy także resztki kuchenne z gospodarstw domowych: obierki z ziemniaków, owoców warzyw, fusy z kawy i herbaty, drobno pocięty papier (niekolorowany), ziemia z doniczek i skrzynek, skorupki z jaj, przekwitnięte kwiaty. Ocena się, że przeciętnie 1 odpadów z gospodarstw domowych można przerobić na kompost.

Miejsce przeznaczone na kompostownik powinno być lekko zaciemnione, osłonięte od wiatru. Dobrze też, jeżeli jest ogrodzone krzewami od reszty działki. Prawidłowo prowadzony kompostownik ma zapach ściółki leśnej, jednak nie każdy chce, żeby było go widać. Warto jest wybrać miejsce z nieprzepuszczalną glebą, aby deszcz nie wymywał nam substancji organicznych. Z drugiej strony nie możemy doprowadzić do zbyt dużego zawilgotnienia kompostownika.

Kompostownik tworzymy zbijając ze sobą w kształt kwadratu o wymiarach 2x2m (lub mniejszym, jeżeli nie ma potrzeby tak dużego kompostownika). Warto zadbać o dopływ powietrza do dna kompostownika, więc zbita skrzynia powinna mieć przerwy między deskami. Wysokość kompostownika może mieć od kilkudziesięciu centymetrów do nawet metra.

Na dno kompostownika warto położyć całe gałęzie przysypane później ziemią lub torfem, aby dodatkowo umożliwić dostęp powietrza, podczas, gdy torf pomoże zatrzymywać substancje organiczne przed wsiąkaniem do gleby. Potem możemy wrzucać już zbędne odpady.

Przy sprzyjających warunkach z odpadków organicznych wyrzuconych do kompostownika po 8-12 miesiącach powstaje jednolita brązowa próchnica idealna do nawożenia ogródka, a nawet roślin doniczkowych. Ważne jest jednak, żeby odpowiednio zadbać o kompostownik, aby zachodzące w nim procesy przebiegały wystarczająco efektywnie. Przede

wszystkim, powinniśmy co 2 miesiące mieszać zawartość kompostownika, co umożliwi dopływ tlenu oraz zapewni dotarcie mikroorganizmów do wszystkich warstw kompostu. Jeżeli w kompoście wyczuwamy zapach zgnilizny, znaczy to, że kompost jest zbyt wilgotny i powinniśmy go mieszać częściej. Z drugiej strony, jeżeli kompost jest zbyt suchy, należy go polać wodą. Na zimę warto przykryć kompostownik folią, żeby temperatura nie spadła w nim poniżej zera. Przykryty kompostownik nadal będzie pracował zimą, choć już wolniej. Należy uważać też na rośliny z widocznymi oznakami chorób. Te należy najpierw spalić, a dopiero później dodać do kompostu, żeby ograniczyć rozprzestrzenianie się szkodliwych mikroorganizmów.

Tak więc kompostownik jest idealnym sposobem z jednej strony na wykorzystanie odpadów organicznych, z drugiej na przygotowanie naturalnego i efektywnego nawozu. Jest to jednocześnie przykład procesu, który w naturze trwa wszędzie i nieprzerwanie od samego początku. Każda roślina prędzej czy później obumiera, jej resztki ulegają przemianom, by w końcu stanowić pożywkę czy materiał dla nowych roślin

Poprzez kompostowanie ilość odpadów trafiających na składowisko jest znacznie mniejsza, zmniejszają się koszty transportu co ma znaczący wpływ na ustalenie stawki jaką ma płacić mieszkaniec za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Raków.

Palenie śmieci szkodzi !

Spalanie śmieci w domu szkodzi zdrowiu!

Wielu ludzi postrzega spalanie śmieci w domowych piecach za tanią, łatwo osiągalną i niekłopotliwą metodę pozbywania się odpadów. Niestety oszczędność jest jedynie pozorna, ponieważ może okazać się, że zaoszczędzone pieniądze przeznaczą wkrótce na kosztowne leczenie.

Pałac śmieci w domu trujemy siebie i swoich najbliższych!

Co się dzieje, gdy śmieć się pali

Narazamy swój dom na niebezpieczeństwo. W trakcie spalania odpadów – butelek PET, plastikowych i foliowych opakowań, zużytej odzieży, fragmentów mebli zawierających trujące lakiery czy elementów gumowych, do atmosfery uwalniane są toksyczne związki. Zwiększa się emisja pyłów i węglowodorów aromatycznych, tlenków azotu i siarki. Toksyny uwalniane z dymem do powietrza dostają się do dróg oddechowych,

opadają na glebę zanieczyszczając warzywa w przydomowych ogródkach, dostają się do wód gruntowych. Substancje te, nawet w niewielkich ilościach mają negatywne działanie. Przypisuje się im wywoływanie alergii, chorób układu oddechowego, nowotworów i porażeń.

Pamiętaj! Szczególnie wrażliwe na działanie toksyn są dzieci. Pomyśl o nich, zanim znowu wrzucisz śmieci do pieca lub ogniska.

Redaguje zespół: Ryszard Mikula - red. naczelny, korekta techniczna - Krystyna Jóźwik, Agnieszka Rejnowicz, Darek Jóźwik, Ryszard Mikula, Paulina Szewczyk - fotografie.

Adres redakcji: Gmina Raków z siedzibą ul. Ogrodowa 1, 26-035 Raków, tel. (041) 35 35 030,

adres internetowy: www.rakow.pl.

Druk: PHU „SZOSTAKDRUK” Staszów, ul. Kościelna 31, tel. (015) 864 23 83.